

JUSTIITSMINISTEERIUM

Harju Maakohus
Tartu Maakohus
Viru Maakohus
Pärnu Maakohus

Meie 09.03.2023

nr 13-2/1851

Ajutise halduri tasu hüvitamisest

Pöördume teie poole, kuna Justiitsministeeriumini on jõudnud mure seoses ajutise halduri tasu ja kulutuste riigi vahenditest hüvitamisega.

Vastavalt pankrotiseaduse (edaspidi PankrS) § 65 lõike 11² on teatud juhtudel võimalik ajutise halduri tasu ja kulutused hüvitada riigi vahenditest. Seda eeskätt juhtudel, kui võlgnikul ei ole pankrotimenetluse kulude katmiseks piisavalt vara.

PankrS § 23 lõige 5¹ annab justiitsministrile võimaluse riigi vahenditest hüvitatava ajutise halduri tasumäära ja kulutuste suuruse ning hüvitamise korra kehtestamiseks. Nii seaduses kui ka selle alusel 1.02.2021. a kehtestatud justiitsministri määruses nr 2 „Ajutise halduri ja pankrotihalduri tasu ja kulutuste riigi vahenditest hüvitamise kord“ (edaspidi määrus) puuduvad täpsemad selgitused ja normid selle kohta, kes riigina need kulud hüvitama peab.

Seoses 1.01.2022. a jõustunud PankrS muudatustega on kohtul ülesanne teha juriidilisest isikust varatu (raugemisele mineva) võlgniku esitatud pankrotiavalduse puhul maksejõuetuse teenistusele ettepanek esitada avaldus pankrotimenetluse läbiviimiseks avaliku uurimisena. Seoses eeltooduga on justiitsministrini jõudnud info, et olukordades, kus pankrot kuulutatakse välja avaliku uurimisena maksejõuetuse teenistuse põhjendatud avalduse alusel, jäetakse ajutise halduri tasu määramine kohtumääruses umbmääraseks, mistõttu jääb ajutine haldur tasu ootele, või mõistetakse ka enne avalikku uurimist tekkinud ajutise halduri tasu ja kulutused välja maksejõuetuse teenistuselt.

PankrS § 192⁷ näeb küll ette, et pankrotimenetluse läbiviimisel avaliku uurimisena tekkinud kulud kantakse maksejõuetuse teenistuse eelarvest, kuid enne pankroti väljakuulutamist avaliku uurimisena tekkinud ajutise halduri tasu ja kulutuste hüvitamise kohta õigusaktides selgesõnaline regulatsioon puudub.

Juhul, kui pankrotimenetlus raugneb, mõistetakse vastavad halduri tasud ja kulud välja võlgnikult ja riigi vahenditest läbi Riigi Tugiteenuste Keskuse, kust need kaetakse konkreetse kohtu tegevuskulude eraldi eelarvekontolt nimetusega *kohtute kolmandate isikute tasud*.

Justiitsministeeriumi hinnangul oleks õiglane ja mõistlik kohtutel kasutada sama eelarvet ka enne pankroti väljakuulutamist avaliku uurimisena tekkinud ajutise halduri tasu ja kulutuste hüvitamiseks. Selline on ilmselt olnud ka seadusandja soov, kuna vastavates seletuskirjades ei ole antud teisi põhjendusi.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Viljar Peep
asekantsler

/*Lisaadressaadid:
Maksejõuetuse teenistus

Katarina Tamm 620 8113
Katarina.Tamm@just.ee